

Sám sobě katem

otec Marek Miškovský

Já, dělník, akcionář investičních fondů. Vydělal jsem něco peněz, zdědil nějaké pozemky, výhodně je prodal, a tak jsem se rozhodl své majetky zhodnotit. Koupil jsem akcie investičního fondu – společnosti, která peníze akcionářů vloží do nejrůznějších podniků (banky, fabriky, telefonní společnosti, penzijní fondy...), čímž zmenší riziko krachu. Výnosy jsou menší, ale za to jisté. O investicích rozhodují odborníci, které kontroluje představenstvo fondu. Já si kontroluji jen výnosy (dividendy).

Bylo to jako blesk z čistého nebe. Žádný náznak nespokojenosti, obytné neváží, produkce mírně rostla (platy sice ne). A najednou, že končíme, že do půl roku zavíráme celou výrobu. Vysvětlení? Náš podnik vydělává (potvrdil provozní i obchodní ředitel), ale koupila nás jistá finanční skupina, která se rozhodla přesunout celou výrobu za lacinější pracovní silou do Asie. Dostaneme odstupné ve výši tří platů a stroje se odstěhují na druhý konec světa. Jak prostě.

Nemohl jsem uvěřit svým uším. Rozčarování následovalo hněv, pak vystřízlivění. Nažhavil jsem počítač a začal hledat, kdo je za

to zodpovědný. Bylo náročné hledat ve změní společnosti, kdy jedna vlastnila druhou, navzájem se vlastnictví křížilo a vše končilo u velikých nadnárodních sdružení (korporací), jejichž majiteli byly velké finanční skupiny. Rozhodování prováděli neviditelní manažeři schovaní za firemní e-mailové adresy, kteří plnili zadání vlastníků – korporací. Korporace rozhodnutí (např. zrušení našeho podniku) odůvodňovaly snahou maximalizovat

zisky pro své majitele, finanční skupiny. Ty s lítostí konstatovaly, že nejsou faktickými majiteli, ale sdružují jen investiční fondy za účelem lepší konkurenceschopnosti. Vysvětlili mi, že ani představenstvo těchto investičních fondů mi nepomůže, protože je zodpovědné valné hromadě majitelů-akcionářů, které zajímá jedině: výnos akcie. Pochopil

jsem, že tato džungle je nad mé síly a že někoho konkrétního, zodpovědného za zrušení našeho podniku, nedohledám.

Začal jsem myslet na budoucnost, nabízel své schopnosti na trhu práce, chodil na pohovory a s nadějí každý den očekával odpovědi v poštovní schránce (té fyzické i elektronické). Přišel dopis, a já jej nedočkavě otevřel. Nepřinesl práci, ale výpis z valné hromady fondu, jehož jsem hrdým akcionářem. Potěšil jsem se pohledem na cifry, kolik že nám letos schválili výnosy a měl po delší době dobrý pocit. Odpoledne jsem pak zvolna pročítal výroční zprávu, probíral se stránkami transakcí a jmény firem patřících fondu, když mi do oka padlo povědomé jméno. Náš investiční fond koupil akcie jisté finanční skupiny... Před očima se mi zatmělo. To je přece ta, co koupila náš podnik!

Stojím nad umývadlem, hledím do zrcadla na svou pobledlou tvář a je mi na zvracení. Konečně vidím jednoho konkrétního kapitalistu, který pro osobní zisk (v mém případě 714 Kč ročně po zdanění) klidně zavře fungující podnik a vyhodí stovku lidí na dlažbu – a to včetně sebe sama.

Investuj dobře svůj čas. Investuj do modlitby. Bůh je silnější než největší finanční skupiny, protože je nesložený, absolutně jednoduchý. Možná neobdržíš žádané, ale nikdy neztratíš, protože Bůh Tě miluje.

Foto: Syda Productions, luxorphoto - Adobe Stock

Václav Šustr

STAROČESKÉ RORÁTY jsou lepší než trdelník

S prosincem jsou pro nás křesťany neodmyslitelně svázané Vánoce. Ale abychom mohli slavit Vánoce, musíme se na ně nejprve připravit. Asi vás nepřekvapím, že té době přípravy na příchod (narození) Krista říkáme advent. Co si ale s adventem spojíme? Nejčastěji pečeni cukroví, úklid, adventní trhy, sladký staročeský trdelník nebo adventní duchovní obnova. Ne všichni však vědí, že máme v Čechách kromě trdelníku ještě jednu unikátní „delikatesu“ – staročeské roráty. O co ale jde?

Taková tma je na začátku bohoslužby

Autor fotografií: Petr Burian

Malá schola zpívá za svitu lampičky ve tmavé kapli

Nejedná se o žádnou pochutinu, ale o krásné zpěvy, které po celém světě téměř nemají obdobu. Zvláštní a možná nic neříkající název „roráty“ vychází z textu latinského hymnu „Rorate caeli desuper“, což by se do češtiny dalo přeložit jako „Rosu nám dejte nebesa“. Tyto latinské zpěvy k nám přivezl císař Karel IV., prakticky hned se začaly překládat a vymýšlet další texty v češtině. Za několik století tak vzniklo velké množství písní, které dnes můžeme zpívat při mši svaté i mimo ni. Roráty se tak zpívají v Čechách, na Moravě i ve Slezsku. Některé texty mají dokonce několik nápěvů podle míst, kde se zrovna zpívají (například kancionálová píseň 101).

S čím jsou ale roráty nejvíce spojeny, je mše svatá. Taková rorátní mše svatá se obvykle slouží brzo ráno ještě za tmy. V kostele bývá pološero a lidé si svítí svíčkami. Zpívají se pouze rorátní zpěvy, a to dokonce i místo částí ordinária (místo Kyrie, Svatý nebo Beránku Boží), což právě vytváří onu originalitu.

I u nás v pražském Arcibiskupském semináři máme rorátní mše svaté, a pokud je zrovna nemáme v semináři, jdeme do některého z pražských kostelů. V posledních letech to byl malebný kostel svatého Matěje na Hanspaulce, klášterní kostel svatého Václava v Dejvicích nebo katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha. Minulý rok se dokonce na jednu mši svatou otevřela naše seminární kaple i studentům a vyučujícím z fakulty.

V semináři začínáme skoro každý den společnou modlitbou ranních chval (modlitba, kterou se modlí všichni kněží každý den ráno) a v době adventní zpíváme před touhou modlitbou jednu rorátní píseň (na střídačku: týden česky a pak týden latinsky). Každý ad-

Společné slavení mše svaté s lidmi z fakulty

P. Jan Kotas (rektor semináře) zapaluje adventní věnec

Manželé, nebo snoubenci?

Vrtá mi hlavou, jestli Panna Maria a Josef byli manželé? Často jsou dávání rodinám za příklad, ale přitom jsou většinou označováni jako snoubenci. Jak to tedy je? Radim, 15 let

Dobrá otázka! Na mši svaté jsi určitě zaslechl, že kněz při eucharistické modlitbě zmiňuje Pannu Marii a jejího „snoubence“ svatého Josefa. „Snoubenec“ je ten, kdo se připravuje na svatbu, ale ještě to není „manžel“. Byli Josef s Marií po celou dobu, kdy spolu žili v Nazaretě a vychovávali Ježíše, jen snoubenci? Ne. Byli manželé. Jak to víme? Stačí otevřít Písmo svaté. V Matoušově evangeliu (najdi si I. kapitolu) čteme hned na začátku rodokmen Pána Ježíše: „Jákož pak měl syna Josefa, muže (= manželka) Marie, z níž se narodil Ježíš, řečený Kristus“. Anděl také říkal svatému Josefovi ve snu: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku.“ A když se Josef probudil, poslechl a „přijal svou manželku k sobě“.

Je tu ale problém: jen o kousek výš čteme, že „Maria byla zasnoubena Josefovi“, ale anděl mluví o tom, že Maria byla Josefova manželka! Kdo se v tom má vyznat? Židé v té době totiž měli jiné svatební zvyky, než máme my. To, co my v Bibli překládáme jako „zásnuby“, oni už považovali za první stupeň manželství: muž a žena nejdříve uzavírali svatební smlouvu (a tím z nich byli manželé), ale ještě spolu nebydleli. Až po nějaké době si ženich vzal svou nevěstu (= manželku) k sobě domů a začali spolu žít.

A přesně to byla situace Josefa a Marie: ti dva už uzavřeli manželenskou smlouvu, ale ještě bydleli každý zvlášť. Pak přišel za Marii (= vdanou dívkou) anděl a oznámil jí, že se stane matkou Spasitele. A ve snu anděl Josefa žádá, aby přijal svou manželku Marii k sobě domů, aby se tak Boží Syn narodil v normální rodině.

A Josef (byl to fakt borec!) andělův úkol přijal. Stal se pro Ježíše otcem, naučil ho řemeslu (byl to tesař) a předával mu celou tradici Izraele. Zároveň však chápal, že jeho manželka Maria už navždy patří Bohu. Proto s ní žil tak, jako by to byla jen jeho „snoubenka“. Nikdy s Marií neměli děti. Maria zůstala panna. Josef ji miloval z celého srdce a Maria jeho. Josef, Maria a Ježíš žili jako každá jiná židovská rodina: modlili se, pracovali, smáli se spolu i plakali, navštěvovali přátele a příbuzné.

otec Karel Skočovský